

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

22 січня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 71/вс-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі:

головуючого – Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Гладія С.В., Заріцької А.О., Козлова А.Г., Лукаша Т.В., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Устименко В.Є., Шилової Т.С., Щотки С.О.;

Громадська рада міжнародних експертів у складі:

Голови - сера Ентоні Хупера,

членів Ради: Аурелійуса Гутаускаса, Флемінга Денкера, Теда Зажечни, Мір'яни Лазарової-Трайковської, Лорни Харріс,

розглянувши на спеціальному спільному засіданні питання про відповідність кандидата на посаду судді Вищого антикорупційного суду Гончарука Василя Миколайовича критеріям, передбаченим частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд»,

встановили:

Рішенням Комісії від 02 серпня 2018 року № 186/зп-18 оголошено конкурс на зайняття 39 вакантних посад суддів Вищого антикорупційного суду, з яких 27 посад суддів у Вищому антикорупційному суді та 12 посад суддів в Апеляційній палаті Вищого антикорупційного суду.

Гончарук Василь Миколайович 12 вересня 2018 року звернувся до Комісії із заявою про допуск до участі у конкурсі на зайняття вакантної посади судді Вищого антикорупційного суду та проведення кваліфікаційного оцінювання для підтвердження здатності здійснювати правосуддя як особа, яка відповідає вимогам пункту 1 частини другої статті 7 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», тобто має стаж роботи на посаді судді не менше п'яти років.

Комісією 22 жовтня 2018 року ухвалено рішення № 182/вс-18, зокрема, про допуск Гончарука В.М. до проходження кваліфікаційного оцінювання.

Рішенням Комісії від 27 грудня 2018 року № 325/зп-18 затверджено результати іспиту, складеного під час кваліфікаційного оцінювання, згідно з якими

Гончарук В.М. отримав 138 балів. Відповідно до цього рішення Гончарука В.М. допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досє та проведення співбєсїди» в межах оголошеного 02 серпня 2018 року конкурсу до Вищого антикорупційного суду.

Згідно з вимогами частини першої статті 9 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» рішенням Комісії від 06 листопада 2018 року № 249/зп-18 призначено 6 членів Громадської ради міжнародних експертів (далі - ГРМЕ, Рада).

Відповідно до статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» та підпункту 4.11.5 пункту 4.11 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (далі - Регламент), ГРМЕ ініційовано розгляд питання відповідності кандидата на посаду судді Гончарука В.М. критеріям, визначеним частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», на спеціальному спільному засіданні шляхом подання до Комісії відповідного повідомлення, що містить інформаційну записку про кандидата.

В інформаційній записці наведено обставини, які, на думку Ради, викликають обґрунтований сумнів щодо відповідності кандидата критеріям, передбаченим частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд».

Зокрема, ГРМЕ зазначила те, що кандидат у період із 29 квітня 2015 року до 01 червня 2015 року і з 15 липня 2015 року до 19 листопада 2015 року виконував обов'язки голови Уманського міськрайонного суду Черкаської області, де він працював. За результатами аудиту, проведеного Державною судовою адміністрацією, у період із 01 січня 2015 року до 31 березня 2016 року було виявлено 48365 випадків втручання в роботу автоматизованої системи розподілу справ щодо зміни спеціалізації суддів, а також численні інші втручання. Наприкінці аудиту в цьому суді працювали лише 15 суддів. Упродовж тривалого часу в межах цього періоду Гончарук В.М. виконував обов'язки голови суду.

ГРМЕ звернула увагу на те, що кандидат 25 травня 2015 року ухвалив рішення у справах № 705/2780/15-ц і № 705/2781/15-ц щодо передачі безхазяйних земельних ділянок державі. Зацікавленою стороною у цих справах була Свинарська сільська рада Уманського району Черкаської області. Батько кандидата перебував на той час на посаді сільського голови - головної посадової особи місцевого самоврядування села і очолював виконавчий комітет цієї ради, головував на її засіданнях, як передбачалося частинами першою і третьою статті 12 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» в редакції, чинній на момент прийняття кандидатом зазначених судових рішень. Відповідно до Цивільного процесуального кодексу України в редакції, чинній на момент ухвалення рішення (пункти 3-4 частини першої статті 20), існувала вимога щодо відводу або самовідводу судді, якщо один із учасників справи чи інша особа, залучена до справи, є членом його сім'ї чи іншим близьким родичем судді, або за наявності інших обставин, які викликають сумнів в об'єктивності та неупередженості судді. Кандидат цього не зробив.

Окрім того, під час розгляду питання про відповідність кандидата визначеним законом критеріям ГРМЕ підняла питання щодо проживання з 2012 року кандидата і всіх членів його сім'ї в квартирі, право власності на яку належить його тещі (матері його дружини). Кандидат зазначив, що він вніс 78109 грн (9775 доларів США за курсом Національного банку України (НБУ) до загальної

суми в розмірі 203640 грн (25486 доларів США за курсом НБУ) для придбання квартири. Однак, його теща має 100 відсотків права власності. Вона не проживає в цій квартирі з кандидатом і його сім'єю. Згідно з даними НАБУ інформація щодо доходів тещі кандидата впродовж 1998-2012 років викликає сумніви щодо її здатності зібрати достатні кошти, які, за словами кандидата, вона використала для придбання квартири.

Стосовно наведених питань Гончаруком В.М. надано усні та письмові пояснення, з яких у поєднанні з іншими наявними документами та матеріалами вбачається таке.

Будучи запитаним під час спеціального спільного засідання про втручання до системи документообігу суду, кандидат у своїй відповіді зазначив, що не знав про факти і обставини, викладені у довідці щодо результатів аудиту. Він також зауважив, що перебував на посаді виконувача обов'язків голови суду лише 30% періоду, щодо якого проводився аудит. Крім того, Кандидат заявив, що в нього не було повноважень чи можливості контролювати роботу автоматизованої системи, оскільки це належало до повноважень голови апарату суду. Кандидат пояснив, що стосовно дій суддів, пов'язаних із втручанням у роботу автоматизованої системи, Прокуратура Черкаської області відкрила кримінальне провадження, але згодом його було закрито.

З огляду на велику кількість втручань до системи автоматизованого розподілу справ у суді протягом тривалого часу, розглянутого в процесі аудиту, і обсяг повноважень кандидата, які він здійснював, коли виконував обов'язки голови суду, його пояснення, згідно з якими про ці втручання йому не було відомо, приводять до обґрунтованого сумніву щодо чесності і, таким чином, доброчесності кандидата.

Стосовно розгляду справ про безхазяйні земельні ділянки кандидат відповів, що він не заявив самовідводу, оскільки сільська рада не була в них стороною (тобто позивачем або відповідачем), а виступала лише зацікавленою стороною, а також, що його батько не представляв сільську раду у цій справі та жодним чином не брав у ній участі, жодної зацікавленості щодо майна, яке передавалося державі, не мав.

Однак те, що кандидат не заявив самовідводу у справах про визнання безхазяйним майном земельних ділянок, в яких сільська рада, виконавчий комітет якої очолював його батько, будучи сільським головою на той момент, і в особі якої територіальній громаді с. Свинарка Уманського району Черкаської області передано у власність земельні ділянки за рішенням суду, була зацікавленою стороною, викликає сумнів у неупередженості кандидата. Частиною другою статті 45 чинного на час розгляду справ і постановлення в них рішень Цивільного процесуального кодексу України передбачалося, що прокурор, який звертається до суду в інтересах держави, в позовній заяві (заяві) самостійно визначає, у чому полягає порушення інтересів держави, та обґрунтовує необхідність їх захисту, а також зазначає орган, уповноважений державою здійснювати відповідні функції у спірних правовідносинах. Прокурор набуває статусу позивача лише у разі відсутності такого органу або відсутності у того повноважень щодо звернення до суду, зазначивши про це в позовній заяві. З тексту обидвох рішень видно, що прокурор Уманського району звернувся до суду із заявою в інтересах держави в особі Свинарської сільської ради Уманського району Черкаської області, і саме цей орган місцевого самоврядування визначений як уповноважений здійснювати

відповідні функції. Таким чином, позивачем у цих справах, а отже стороною, була саме Свинарська сільська рада Уманського району Черкаської області. Відповідно ж до пункту 14 частини четвертої статті 42 чинного на той час Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» саме сільський голова представляє територіальну громаду, раду та її виконавчий комітет у відносинах з державними органами. Таким чином, батько кандидата мав статус представника територіальної громади с. Свинарка Уманського району Черкаської області та відповідної сільської ради за законом. До того ж, з тексту обидвох рішень вбачається, що прокурор Уманського району звернувся до суду в результаті розгляду листів батька кандидата як посадової особи місцевого самоврядування. За таких умов кандидат мав заявити про самовідвід. Те, що він цього не зробив, викликає обґрунтований сумнів щодо дотримання ним етичних принципів і, як наслідок, відповідності кандидата критерію доброчесності, наявності необхідних знань і практичних навичок.

Стосовно питання про реєстрацію права власності на квартиру лише на ім'я тещі кандидата попри те, що він сплатив майже 40% вартості без отримання права власності, у своїх письмових відповідях на запитання ГРМЕ він не надав додаткових пояснень, а під час спеціального спільного засідання лише зазначив, що такою була їхня домовленість. Його теща у цій квартирі не проживає, там проживають кандидат і його сім'я. Кандидат визнав, що не задекларував свого права користування, однак зазначив, що проживає зі своєю сім'єю у цій квартирі лише за домовленістю з його тещею, жодних правочинів, наслідком яких було б виникнення у кандидата права користування він з тещею не укладав, і саме тому він не був зобов'язаний його декларувати.

Пояснення кандидата щодо його грошового внеску у купівлю квартири, що була придбана його тещою із заощаджень, розмір яких, згідно з отриманою від НАБУ інформацією, не відповідає розміру її доходів, і в якій вона не проживає, а також того, що кандидат не набув зареєстрованої частки власності в цій квартирі, а також враховуючи відсутність письмового договору щодо внесених ним коштів, не є переконливими. Ці обставини викликають обґрунтовані сумніви щодо доброчесності кандидата. Вони не були спростовані поясненнями кандидата чи будь-якими документами, що підтверджували б наявність його угоди з тещею щодо купівлі квартири, на яку були витрачені значні кошти кандидата.

За результатами спеціального засідання, заслуховування доповідача - члена Ради, кандидата на посаду судді, дослідження інформаційної записки про кандидата, наданих ним усних та письмових пояснень, інших обставин, обговорених під час засідання, у членів Комісії та Ради лишилися обґрунтовані сумніви щодо відповідності Гончарука В.М. критеріям, передбаченим частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд».

Ураховуючи викладене, відповідно до вимог підпункту 4.11.10 пункту 4.11 розділу IV Регламенту на голосування членів Комісії та Ради винесено питання щодо того: «Чи відповідає кандидат критеріям, передбаченим частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд»?».

За результатами голосування членів Комісії та ГРМЕ рішення щодо відповідності кандидата на посаду судді Вищого антикорупційного суду Гончарука Василя Миколайовича критеріям, визначеним статтею 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», не набрало установленної цієї статтею кількості голосів. У зв'язку з цим кандидат має бути визнаний таким, що припинив

участь в оголошеному Комісією 02 серпня 2018 року конкурсі на посаду судді Вищого антикорупційного суду.

Керуючись статтями 8, 9 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», статтями 81, 93, 101 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Регламентом, Комісія та Рада

вирішили:

рішення про те, що кандидат на посаду судді Вищого антикорупційного суду Гончарук Василь Миколайович відповідає критеріям, визначеним статтею 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», не набрало установленної цією статтею кількості голосів.

Визнати кандидата на посаду судді Вищого антикорупційного суду Гончарука Василя Миколайовича таким, що припинив участь в оголошеному Комісією 02 серпня 2018 року конкурсі на посаду судді Вищого антикорупційного суду.

Головуючий

Голова

С.Ю. Козьяков

сер Е. Хупер

Члени Комісії:

Члени Ради:

В.І. Бутенко

А. Гутаускас

А.В. Василенко

Ф. Денкер

Т.Ф. Весельська

Т. Зажечни

С.В. Гладій

М. Лазарова-Трайковська

А.О. Заріцька

Л. Харріс

А.Г. Козлов

Т.В. Лукаш

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова

С.О. Щотка